

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. vi. de Epiphania d[omi]ni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

ris. Nos etiam adoramus: nos genufle-
ctimus: et huiusmodi. Audite iura dicen-
tia: q̄ destructo principali destruitur ac-
cessorium. L. de positi. l. Si quis de posita
pecunia. Et. ff. de rerum venditione. l. Ex
diverso. et de elect. qualiter. et de fide in-
stru. Dilctos. Discite ergo qualem ha-
betis voluntatem que principalior est q̄
opatio exterior. Si re^o aliq̄s corā rege p-
stratus misericordiam petit et tamen in-
terrogatus. si voluntatem habet nunq̄ of-
fendendi regem dicit se habere voluntatē
iterum offendendi quid valet illa prostra-
tio. Expone et applica notando illud Au-
gustini quod habetur xij. q. v. Deus in-
terrogat cor nō manū.

Sermo. vij. de
Epiphania dñi.

Sermonem illum

inare zc. Leua in circuitu oculos
tuos et vide. Esa. lx. vt surgēs
illumineris. Leua in circuitu oculos tuos
zc. Vide inquam tuipsum miserabile q̄li-
tatez. Dei inexplicabile sublimitatē. Pec-
cati vituperabilem prauitatem. De pmo
Bernardus. Respice vnde veneris et eru-
besce: vbi es: et ingemisce quoad isz con-
tremisce. De secundo. Rom. xj. Vide dei
bonitatem vide z eius seueritatē. De ter-
tio. Bernardus. Considerare debet pec-
cator quid offendit: quia deum: quid ami-
sit: quia celuz: quid incurrit: quia infernū.

Salutatio.

Primus articulus An cum lumie ve-
re scientie adquisite possint eē peruer-
si mores. Q. sic. Augustinus super illud.
Psalm. Forte viuos deglutissent nos: sic
dicit. Sic viui sorbentur qui sciunt maluz
esse et tamen consentiunt. Contra: volu-
tas non potest aliud velle nisi illud quod ē
sibi ab intellectu presentatum. Responderet
Scor. in ij. di. xxxvj. declarando quomo-
do cum recta scientia possit eē malicia mo-
rum. Malicia excecatur intellectum duplici-
ter. priuatiue et positue: Priuatiue qz auer-
tit a cōsideratione recta: Positiue autē qz
voluntas malū finem eligēs imperat in-
tellectuz considerare media necessaria ad

consequendum finez illum. De quo bñ dī.
Augustinus de ciui. dei. ca. vlt. Ciuitates
duas fecerunt amatores duo. Hec Seco.
Pro fundamento. Multi abutunt sciē-
tia sua. Un dicit Pbs. vij. Ethic. Incon-
tinens quod sciens agit praua. Dicit em̄
Quidius de truitibus. Omnia peruersas
possunt corrumpere mentes. Cum ergo
querit. An cum lumine zc. Dic rñ. vt s.
Ex qua concludit z perpende q̄ inexcusabi-
les sunt peccatores. non em̄ peccant nisi
si ex libero arbitrio cuius est eligere hoc vt
illud Eccl. xv. Apposui tibi ignē z aquā:
ad quodcunq̄ volueris porrige manum.
Et tante libertatis est humana voluntas
vt etiam contra iudicium intellectus possit
eligere quod malum est. Tales quippe
et licet veram scientiam habeant: tamē hū-
eam non satis considerant. De quibus
Psalm. Oculos habent z non videbunt.
Q̄ multi sunt tales zc. hmoi. quippe so-
mmo capiunt. Figura Iudiciū. xvj. San-
son obdormiuit in gremio dalile: et fortis
rudine spoliatus capitur a philisteis. Spi-
ritualiter: Sanson interpretatur sol fortis:
et sigē eum qui scientia lucet ex se fortis:
sed dormit in sinu dalile id est proprie vo-
luptatis et concupiscentie: et spoliat^o for-
titudine cadit i manus philistijm. i. demo-
nū. De tali Ps. Noluit intelligere vt be-
ne ageret.

Pro secundo. Supra zc. Nunc d ter-
tia ratione que moralis est et tropo-
logica que triplicanda est em̄ triplicem ob-
lationem. In hoc dicemus de significatio-
ne myrthe q̄ triplex est.

Primo enim signat mortalitatis chri-
sti compassionē.

Secundo carnis mortificationē.

Tertio cordis amarā p̄titionē.

Primo enim signat mortalitatis chri-
stianitatis eam eo q̄ vt dicit Grego. Myrrha
mortuoz corpora condiebant. Hec dubiū
qn multū grata sit christo hec compassio-
nis oblatio. Ad quam faciendā nos hor-
tat deus Thren. ij. Recordare pauperta-
tis mee z transgressionis z abstinthij: z fel-
lis. **S**ecundo carnis mortificationē. Gre-
gorius Myrrham offerimus si carnis vi-
cia p̄ abstinetiā mortificam^o. Per myrrhā
em̄ agit ne mortua caro putrescat.

De Epiphania domini

tio cordis contritione. Pyrrha enim amara est. Greg. in homel. Biatu deo sacrificium est afflictio cordis et peccati: ps. attestare quod ait. Sacrificium deo spiritus contritus. cor contritum et humile non despicit. Non dubium quod contritio vera sit oblatio christo gratissima. Exeplum narrat Esaias. Erat iuuenis in studio parisiensi. quod talia commiserat quod non poterat confiteri per erubescencia. Cogitans tamen parata mulieris tormeta timens iudicium dei super se quod die venire: intus remorsu torquabatur et foris tabescebat in corpore. Quid plura: Tamen de deo miserante timor ille servilis verecundia vicit. et sicut sera filium: sic charitate in eorum introduxit. Veniens ergo ad sanctum virore: prioris eiusdem conventus vocavit gratia confitendi. Venit ille et sedit in loco deputato. premissaque exhortatione iuvenem confiteri volentem expectavit. Mira res. Tanta in illa hora per dominum (cuius natura bonitas: cuius voluntas pietas: cuius opus misericordia est) cordi eius contritionem contulit ut quies inciperet torrens singultibus voce interciperet. In oculis lacryme: suspiria in pectore: singultus erant in gutture. Hec ut per vidit: dixit scholari. Scribe peccata tua in scedula et affer mihi placuit consilium iuveni. abijt et scripsit. Die altera redijt effusi posset confiteri iterum tetras: defecit scedula quod prioris porrexit Legit per or et obstupuit. dixitque iuveni. Non solum sufficio tibi dare consilium: vis ostenda abbatibus. Et licentiauit eum. Venit ergo per ad abbatem. scedula ei porrigens: et eorum ordine exponens. Quid gestum sit/audiatur perores et consolentur despati. Vox ut chartula legedam aperuit: tota eius scriptura delecta inuenit. Impletusque est in eo quod dominus per Esaiam dixit. Esai. xliij. Delebo ut nubem iniquitates tuas et ut nebulam peccata tua. Et ait abbas per. Quid legam quod nihil habet scriptum est. Prior autem respondit et stupens ait. Scias per certo inueni illud in hac scedula sua peccata scripta que et ego legi. Sed video quod misericordia dei arte dens eius maria contritione ea deleuit. Delectio enim scripti ablatiorem sicut ois peccati. Vocates autem scholarum scedula ostendit: quam prospiciens/cor eius tanto gaudio est dilatatus quanta pus tristitia fuerat angustiatum. multaque satisfactione inuigetes: monuerunt de preceptis beneficium gratias deo agere et de cetero vivere. Poterat ergo dicere illud per

Scd3 multitudinē doloꝝ meoꝝ in corde meo consolationes tue letificauerunt aiaz m. **P** Ro tertio. Dicitur est in precedenti ser. de his que forte dicitur Doleo ex corde deus offendisse: et iam ultra offendere nolo. Sed quod An ex amore vel timore. quod dicitur iura. Bui facere ex timore et non ex amore non reputat per bonum facere: sed per non facere. xxij. q. v. Ad fide. Et. xxxij. q. v. Sic enim de se. dist. v. Quicquid de reg. iur. Qui ex timore ubi sic dicit: (et sunt perba Augustini) Qui ex timore preceptum facit: aliter facit quod debeat. et ideo iam non oia facit. et ideo remanet obligatus. Nam ut dicitur. L. de subtractione pensionum. l. quod diu. et. ff. de p. ob. l. in executione. Solutio partem non prestat liberationem. Pone casum de eo qui tamen vult soluere partem pensionis et non totam. totum quod tenet aufert ab eo. Non enim potest aliquid solui nisi totum soluat scilicet propter voluntatem recipiens. Expone tamen ratio quod ex amore dei penitere de peccatis debemus et bona agere. Nam precipit Deus. viij. Diliges dominum deum tuum ex toto corde. et.

Sermo septimus de Epiphania.

Serpe illumi
nare etc. Des isti congregati sunt venerunt tibi: filij tui deloge venient: et filie tue de latere surgent. Esai. lx. Tria ibi norant inductiva ad surgendum. **P**rimum est christianorum collectio. Des isti congregati sunt. **S**ecundum est collectorum adunatio. i. in vno corpore vnio. venerunt tibi. **T**ertium est adunationum regressio siue reductio. filij tui deloge venient etc. **D**e primo ps. Congregate illi sanctos eius. De secundo Ro. xij. Vultis vnum corpus sumus in christo. Et Gal. iij. Des vos vnum estis in christo iesu. De tertio Joan. x. Alias oues habeo que non sunt ex hoc ovili et illas oportet me adducere etc. **P**rimus articulus. An lumen sapie possit esse sine lumine gratie. Sic. Sapia im portat cognitionem diuinorum. sed aliquid in peccato mortali preter habere cognitionem diuine veritatis: sicut illud Ro. j. Veritates dei in in iusticia detinent. igitur. Contra. Sap. j. In aiam malivolam non introibit sapia etc.